

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

19 квітня 2017 р., протокол № 13
наказ № 178 від 19.04.2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Автомобілі та автомобільне господарство
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт
галузі знань 27 Транспорт

Кваліфікація: Бакалавр з автомобільного транспорту

(із змінами, внесеними згідно із рішенням
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.
науково-методичної ради (НМК) 1, протокол №1 від 01.09.2020 р.
вченої ради ХАІ протокол № 5 від 22.12.2020 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 28.04.2021 р.
вченої ради ХАІ протокол № 2 від 29.09.2022 р.
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.04.2023 р.
вченої ради ХАІ протокол № 10 від 17.04.2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію
«01» вересня 2024 р.

В.о. ректора Національного
аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № 172 від 18.04.2024 р.

Харків 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Автомобілі та автомобільне господарство» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» оновлено у зв'язку:

– зі перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми та оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.);

– зі оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.);

– зі зміною Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020, № 519) (затверджено рішенням науково-методичної комісії 1 (НМК 1), протокол № 1 від 01.09.2020);

– зі змінами відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» (наказ МОН № 1293 від 22.10.2020 р.) (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 5 від 22.12.2020 р.);

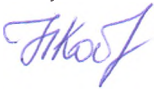

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 28.04.2021 р.);

– зі зміною складу групи забезпечення освітньої програми у зв'язку зі змінами у кадровому складі науково-педагогічного персоналу кафедри (107), (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 2 від 29.09.2022 р.);

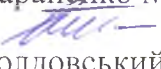
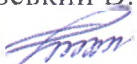
– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.04.2023 р.);

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 10 від 17.04.2024 р.).

Оновлення освітньо-професійної програми «Автомобілі та автомобільне господарство» проведено групою забезпечення ОПІ Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Керівник (Гарант) освітньої програми	Кобрина П. В. 	– канд. техн. наук, доцент, кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури
2	Члени проектної групи:	Доля К. В. 	– д-р техн. наук, доцент, кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури
3		Нестеренко С. І. 	– канд. техн. наук, доцент, кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури

б) члени робочої групи:

1	Тараненко М. Є. 	– д-р техн. наук, професор, кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури
2	Болдовський В. М. 	– канд. техн. наук, доцент, кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України 22.10.2020 р., № 1293) і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Автомобілі та автомобільне господарство» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Автомобілі та автомобільне господарство» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»;
- екзаменаційна комісія спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавр за освітньо-професійною програмою «Автомобілі та автомобільне господарство» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

- 1.1 Закон України «Про вищу освіту» № 1556-УІІ від 01.07.2014 (зі змінами).
- 1.2 Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. (зі змінами).
- 1.3 Стандарт вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1293 від 22.10.2020 р.)
- 1.4 Постанова Кабінету Міністрів України № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015.
- 1.5 Постанова Кабінету Міністрів України № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р.
- 1.6 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України № 327 від 28.07.2010 р. (зі змінами).
- 1.7 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол № 3 від 29.03.2016 р.
- 1.8 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету.
- 1.9 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. -Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.
- 1.10 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>
- 1.11 Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету міністрів України № 1341 від 23.11.2011.
- 1.12 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
- 1.13 Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. № 1151 від 06.11.2015 р.
- 1.14 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).
- 1.15 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).
- 1.16 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. І доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «АВТОМОБІЛІ ТА АВТОМОБІЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 274 «АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Кафедра автомобілів та транспортної інфраструктури National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute» Department of Automobiles and Transport Infrastructure
Ступінь вищої	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Bachelor's Degree
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань 27 Транспорт Field of Study 27 Transport Services Спеціальність 274 Автомобільний транспорт Program Subject Area 274 Motor Vehicle Transport Кваліфікація: Бакалавр з автомобільного транспорту Qualification: Bachelor's Degree in Motor Vehicle Transport
Офіційна назва ОПП	Автомобілі та автомобільне господарство Automobile and Automobile Economy
Тип диплому та обсяг ОПП	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; – на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»), фаховий молодший бакалавр – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перераховує: – не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями в межах галузей знань 13 - Механічна інженерія, 14 - Електрична інженерія, 18 - Виробництво і технології, 27 - Транспорт; – не більше 60 кредитів ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями інших галузей знань; – не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 21008336, виданий 25.01.2019 р. відповідно до рішення АК 08.07.2014 р. протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 № 2642л) (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565) Період акредитації: до 01 липня 2025 р. Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти (молодший бакалавр) та/або освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр та/або освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» у порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/
2 – Мета освітньої програми	
Формування особистості фахівця, здатного отримати необхідні знання, вміння та навички, для виконання функцій з організації експлуатації та ремонту автомобілів, керівництва структурними підрозділами автотранспортних підприємств за освітньо-професійною програмою «Автомобілі та автомобільне господарство», спеціальності 274 «Автомобільний транспорт з урахування специфіки аерокосмічної галузі.	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область	<p>Автомобільний транспорт Галузь знань 27 «Транспорт»; Спеціальність 274 «Автомобільний транспорт» Об'єктами професійної діяльності випускників є процеси, пов'язані з усіма етапами життєвого циклу колісних транспортних засобів та інфраструктури автомобільного транспорту, що відповідають компетентностям бакалавра відповідно до цього стандарту. Цілі навчання – підготовка керівників, професіоналів, фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані теоретичні завдання та прикладні задачі з конструювання автомобілів, їх утримання та застосування за призначенням, а також розв'язання питань створення безпечної інфраструктури автомобільного транспорту на усіх етапах життєвого циклу. Теоретичний зміст предметної області – розділи науки і техніки, які вивчають та поєднують зв'язки і закономірності в теорії руху, конструюванні, експлуатації, відновленні та утилізації рухомого складу та інфраструктури автомобільного транспорту з метою вирішення завдань, пов'язаних з їх безпечною експлуатацією та забезпеченням експлуатаційної надійності. Методи, методики та технології – аналітичні, числові та експериментальні дослідження задач предметної області, а саме: <ul style="list-style-type: none"> • основи технології виробництва та відновлення складових автомобілів та об'єктів інфраструктури; • основи розрахунків елементів конструкцій у сфері опору матеріалів та експлуатаційної надійності; • основи технології експлуатації, діагностування, модернізації та утилізації рухомого складу та інфраструктури автомобільного транспорту; • виконання техніко-економічних розрахунків відповідно до змісту предметної області; • застосування сучасних інформаційних технологій під час навчання та практичної діяльності. Інструменти та обладнання: <ul style="list-style-type: none"> • під час навчання здобувач вчиться застосовувати й використовувати пристрої та прилади для здійснення вимірювання фізичних величин та параметрів з метою отримання характеристик рухомого складу та об'єктів інфраструктури; • натурні зразки або макети рухомого складу та інфраструктури автомобільного транспорту • нормативно-технічна документація на об'єкти інфраструктури автомобільного транспорту; • спеціалізоване програмне забезпечення • інформаційно-аналітичні інструменти системи підтримання прийняття управлінських рішень галузі 27 Транспорт. </p>
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра розроблена для здобувачів, які прагнуть стати фахівцями у галузі транспорт.
Основний фокус програми	Загальна освіта у галузі транспорт за спеціальністю автомобільний транспорт. Програма містить дисципліни загальної та професійної підготовки, що мають інтегральний характер, змістовно спрямовані навчальні дисципліни обов'язкового і вільного вибору здобувачів для забезпечення підготовки фахівців у сфері автомобільного транспорту.
Особливості програми	Освітня програма спрямована на вивчення організації експлуатації та ремонту на автотранспортних підприємствах, забезпечення широкого кола послуг обслуговування клієнтів. Вивчення технологічних процесів зміцнення та відновлення деталей і володіння обладнанням для їх реалізації з активним застосуванням систем комп'ютерного моделювання з урахування специфіки аерокосмічної галузі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр може обіймати в галузі транспорт наступні первинні посади: механік виробництва; механік дільниці; механік з ремонту транспорту; механік з ремонту устаткування; диспетчер виробництва; диспетчер з міжнародних перевезень; диспетчер служби перевезень; інспектор з експлуатаційних, виробничо-технічних та організаційних питань; інспектор технічний; ревізор автомобільного транспорту та безпеки руху; інструктор та майстер виробничого навчання.
Подальше навчання	Можливість продовження навчання на другому (магістерському) освітньому рівні. отримання післядипломної освіти, підвищення кваліфікації, академічна мобільність

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентське-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через лабораторну практику, двальну, дистанційну освіту тощо. Лекції, мультимедійні лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ)
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, презентації, поточний (модульний) контроль, ЄДКІ, кваліфікаційна робота та її захист
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність здійснювати безпечну діяльність..</p> <p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
7 – Професійні компетентності рівня бакалавр зі спеціальності «Автомобільний транспорт»	
<p>Узагальнений об'єкт професійної діяльності – системи і технології з організації експлуатації та ремонту автомобілів.</p> <p>Види професійної діяльності – технологічна, організаційна, управлінська. Професійні компетентності бакалавра зі спеціальності «Автомобільний транспорт» – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами діяльності.</p>	
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту та їх систем.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з основ конструкції, експлуатаційних властивостей, робочих процесів і основ розрахунку автомобільних транспортних засобів.</p> <p>ФК 3. Здатність проведення вимірального експерименту і обробки його результатів.</p> <p>ФК 4. Здатність розробляти технологічні процеси, технологічне устаткування та оснащення, засоби автоматизації та механізації у процесі експлуатації, при ремонті та обслуговуванні об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.</p> <p>ФК 5. Здатність складати, оформлювати й оперувати технічною документацією технологічних процесів на підприємствах автомобільного транспорту.</p> <p>ФК 6. Здатність розробляти з урахуванням безпекових, економічних,</p>

	<p>екологічних та естетичних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості технологічних процесів.</p> <p>ФК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту як об'єкта управління, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства, забезпечувати якість його діяльності.</p> <p>ФК 8. Здатність організувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів</p> <p>ФК 9. Здатність організувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати технічну діагностику об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.</p> <p>ФК 11. Здатність застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних спеціалізованих задач автомобільного транспорту.</p> <p>ФК 12. Здатність організувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю.</p> <p>ФК 13. Здатність аналізувати техніко - експлуатаційні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників та підвищення ефективності їх використання.</p> <p>ФК 14. Здатність брати активну участь у дослідженнях та експериментах, аналізувати, інтерпретувати і моделювати окремі явища і процеси у сфері автомобільного транспорту.</p> <p>ФК 15. Здатність застосовувати математичні та статистичні методи збирання, систематизації, узагальнення та обробки інформації</p>
7 – Програмні результати навчання	
РН 1. Мати концептуальні наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття.	
РН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.	
РН 3. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології для дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, експлуатаційних властивостей автомобільних транспортних засобів, здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації та розв'язування інших задач автомобільного транспорту.	
РН 4. Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.	
РН 5. Розв'язувати задачі формування трудових ресурсів та професійного розвитку персоналу; виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту.	
РН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.	
РН 7. Аналізувати інформацію, отриману в результаті досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.	
РН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.	

PH 9. Аналізувати та оцінювати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.
PH 10. Планувати та здійснювати вимірвальні експерименти з використанням відповідного обладнання, аналізувати їх результати
PH 11. Розробляти та впроваджувати технологічні процеси, технологічне устаткування і технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації у процесі експлуатації, при ремонті та обслуговуванні об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.
PH 12. Розробляти, оформляти та впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик.
PH 13. Розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів автомобільного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, визначати склад та площі приміщень, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.
PH 14. Аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту/
PH 15. Брати участь у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів.
PH 16. Організовувати експлуатацію автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.
PH 17. Організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.
PH 18. Розробляти технології виробничих процесів на усіх етапах життєвого циклу об'єктів автомобільного транспорту.
PH 19. Здійснювати технічну діагностику автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з використанням відповідних методів та засобів, а також технічних регламентів, стандартів та інших нормативних документів.
PH 20. Збирати та аналізувати діагностичну інформацію про технічний стан автомобільних транспортних засобів.
PH 21. Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.
PH 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.
PH 23. Аналізувати техніко - експлуатаційні та техніко-економічні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.
PH 24. Застосовувати математичні та статистичні методи для побудови і дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, розрахунку їх характеристик, прогнозування та розв'язання інших складних задач автомобільного транспорту.
PH 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчене звання та відповідають ліцензійним вимогам. (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та практик, передбачених навчальним планом. Навчання здійснюється у навчальних лабораторіях, комп'ютерних класах кафедри автомобілів та транспортної інфраструктури.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси, електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» та сайт кафедри автомобілів та транспортної інфраструктури на яких розміщена основна інформація щодо освітньої діяльності за ОПІ. Сайт бібліотеки; METOR; Використання віртуального навчального середовища Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» та авторських розробок науково-педагогічного складу кафедри автомобілів та транспортної інфраструктури.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» і технічними закладами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів. 1. Професійного навчання в межах академічної мобільності студентів Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» на базі навчального закладу Training Institution HR POWER Group, Польща 2. Договір за програмою отримання подвійного освіти з присвоєнням диплома бакалавра між Національним аерокосмічним університетом ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», і Університетом ім. Отто фон Геріке, УОФГ Універзітетсплац 2, 39106 Магдебург від 28.09.2011 р. 3. Рамкова угода про співробітництво між Національним аерокосмічним університетом ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» вул. Чкалова 17, 61070 Харків, Україна і Освітнім і технологічним центром автомобільної промисловості Мёкерн (БТЦ), Хоенціатцер шосе 16, 39291 Мёкерн, Німеччина від 07.04.2008 р.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1	Геометричне моделювання та графічні інформаційні технології	5	іспит (1 семестр)
		5	іспит (2 семестр)
ОК2	Вступ до фаху	4,5	залік (1 семестр)
ОК3	Лінійна алгебра та аналітична геометрія	5	іспит (1 семестр)
ОК4	Іноземна мова	3	залік (1 семестр)
		3	диф. залік (2 семестр)
ОК5	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	3	залік (1 семестр)
ОК6	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік (1 семестр)
ОК7	Математичний аналіз	5	іспит (2 семестр)
		5	іспит (3 семестр)
ОК8	Матеріалознавство	5,5	іспит (2 семестр)
ОК9	Фізика	5	іспит (2 семестр)
		5	іспит (3 семестр)
ОК10	Технічна механіка	4	іспит (2 семестр)
		5	іспит (3 семестр)
ОК11	Взаємозамінність та стандартизація	5	іспит (3 семестр)
ОК12	Технології конструкційних матеріалів	3,5	залік (3 семестр)
ОК13	Психологія впливу, успіху та ефективних комунікацій	3	залік (4 семестр)
ОК14	Гідравліка, гідро- та пневмоприводи	5	іспит (4 семестр)
ОК15	Технічна механіка (КП)	2	диф. залік (4 семестр)
ОК16	Електротехніка	3	іспит (4 семестр)
ОК17	Експлуатаційні матеріали	4,5	іспит (4 семестр)
ОК18	Автотехнічна експертиза	5	іспит (5 семестр)
ОК19	Організація та управління автомобільним сервісом	5,5	іспит (5 семестр)
ОК20	Технологічні основи машинобудування	5	іспит (5 семестр)
ОК21	Безпека життєдіяльності та охорона праці	3	залік (5 семестр)
ОК22	Електронне та електричне обладнання автомобілів	5	іспит (6 семестр)
ОК23	Транспортно-експлуатаційні якості автомобільних доріг	4	іспит (6 семестр)
ОК24	Техніко-економічне оцінювання виробництва	3	залік (6 семестр)
ОК25	Автомобілі	5,5	іспит (6 семестр)
		5	іспит (7 семестр)
ОК26	Автомобілі (КП)	2	диф. залік (7 семестр)
ОК27	Основи технології виробництва та ремонту автомобілів	5,5	іспит (7 семестр)
ОК28	Основи технічної діагностики автомобілів	6	іспит (7 семестр)
ОК29	Технічна експлуатація автомобілів	5,5	іспит (8 семестр)
ОК30	Технічна експлуатація автомобілів (КП)	2	диф. залік (8 семестр)
ОК31	Технологія захисних покриттів при ремонті автотранспорту	5	іспит (8 семестр)
ОК32	Практика (графічні інформаційні технології)	4	залік (2 семестр)
ОК33	Ознайомча практика	4	залік (4 семестр)
ОК34	Виробнича практика	4	залік (6 семестр)
ОК35	Кваліфікаційна робота бакалавра	9	Атестація
	Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ)	-	Атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

Вибіркові компоненти ОП			
Окремі вибіркові дисципліни			
BK1	Дисципліна індивідуального вибору за фахом 1*	5	іспит (1 семестр)
BK2	Дисципліна індивідуального вибору за фахом 2*	5	іспит (3 семестр)
BK3	Дисципліна індивідуального вибору за фахом 3*	5	іспит (4 семестр)
BK4	Дисципліна індивідуального вибору за фахом 4*	5	іспит (5 семестр)
BK5	Математично-технічний блок на вибір*	5	іспит (4 семестр)
BK10	Дисципліна індивідуального вибору 1**	5	іспит (6 семестр)
BK11	Дисципліна індивідуального вибору 2**	5	іспит (7 семестр)
BK12	Дисципліна індивідуального вибору 3**	5	іспит (8 семестр)
Вибірковий блок дисциплін Minor***			
BK6	Minor. Дисципліна 1	5	іспит (5 семестр)
BK7	Minor. Дисципліна 2	5	іспит (6 семестр)
BK8	Minor. Дисципліна 3	5	іспит (7 семестр)
BK9	Minor. Дисципліна 4	5	іспит (8 семестр)
Загальний обсяг вибіркових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент BK1 – BK5, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, які забезпечують опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття фахових навичок відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент BK1 – BK5 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

**Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент BK10-BK11, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент BK10 – BK11 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

***Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», фаховий молодший бакалавр, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує:

– не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями в межах галузей знань 13 - Механічна інженерія, 14 - Електрична інженерія, 18 - Виробництво і технології, 27 - Транспорт;

– не більше 60 кредитів ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями інших галузей знань;

– не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniva1/polozhennya-yaki-regulyuyut-porvyadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-porvyadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2 Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема освітньої програми

Структурно-логічна схема (додаток В) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання яка реалізується через обирання вибіркових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою «Автомобілі та автомобільне господарство» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» проводиться у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) або атестаційного екзамену відповідно до Постанови КМ України від 19 травня 2021 р. № 497 (зі змінами) та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра й завершується видачею документу державного зразка про присудження йому ступеня бакалавра з автомобільного транспорту.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати	Компоненти освітньої програми																																						
	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35				
PH 1			+				+							+	+	+		+										+									+		
PH 2				+																								+										+	
PH 3	+																											+		+				+		+		+	
PH 4	+	+								+	+		+	+	+	+												+						+		+	+	+	
PH 5													+						+																	+		+	
PH 6	+									+	+			+										+	+				+						+	+	+	+	
PH 7								+	+	+				+	+	+												+									+	+	
PH 8		+			+									+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+	+	+		
PH 9	+	+							+					+					+	+		+	+				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
PH 10					+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+										+				+					
PH 11																				+									+		+	+				+	+	+	
PH 12																			+		+								+		+					+	+	+	
PH 13	+																					+								+	+					+	+	+	
PH 14																			+										+	+	+	+	+					+	
PH 15													+									+						+									+	+	+
PH 16																																					+	+	
PH 17																			+		+																+	+	
PH 18					+		+				+										+							+	+									+	
PH 19																																							
PH 20																																							
PH 21																				+						+													
PH 22																			+																				
PH 23					+		+			+							+				+				+			+			+	+						+	
PH 24						+			+	+			+					+							+			+	+								+	+	
PH 25												+						+									+	+								+	+	+	

Додаток А
Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
ОК 1	5	ОК 1	5	ОК 11	5	ОК 33	4	ОК 21	3	ОК 34	4	ОК 25	5	ОК 29	5,5
ОК 2	4,5	ОК 7	5	ОК 7	5	ОК 13	3	ОК 18	5	ОК 24	3	ОК 26	2	ОК 30	2
ОК 3	5	ОК 8	5,5	ОК 12	3,5	ОК 14	5	ОК 19	5,5	ОК 25	5,5	ОК 27	5,5	ОК 31	5
ОК 4	3	ОК 9	5	ОК 9	5	ОК 15	2	ОК 20	5	ОК 22	5	ОК 28	6	ОК 35	9
ОК 5	3	ОК 32	4	ОК 10	5	ОК 16	3			ОК 23	4				
ОК 6	3	ОК 4	3			ОК 17	4,5								
		ОК 10	4												
ВК 1	5			ВК 2	5	ВК 3	5	ВК 4	5	ВК 7	5	ВК 8	5	ВК 9	5
						ВК 5	5	ВК 6	5	ВК 10	5	ВК 11	5	ВК 12	5
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Всі компоненти (обов'язкові та вибіркові), їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних(фахових)) та визначення результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» (окремо за кожним курсом навчання) освітньо-професійної програми «Автомобілі та автомобільне господарство» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»

<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriiv/avtomobili-ta-avtomobilne-gospodarstvo3/>

Додаток Б СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

